

Virtuella författarbesök som läsfrämjande projekt

Ann Sjöström

Att författarbesök väcker läslust är inget nytt. Många lärare vittnar om att författarbesöken engagerar eleverna och motiverar dem till läsning. Med den nya digitala tekniken som inte är beroende av tid och rum blir det dessutom lättare än någonsin tidigare att bjuda in författare från hela världen till klassen.

I våras jobbade vi modersmåls-
lärarstuderande vid Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi med ett projekt som behandlade den arabiska våren i Egypten. Projektet utgick från ämnesintegrering och genomfördes i samarbete med studerande i historia, samhällslära, religion, filosofi och geografi. Utöver målet att visa hur ämnesintegrering kan stöda lärare i deras arbete kring komplexa händelseförlopp som de i Egypten, låg fokus på digitalisering. Med hjälp av IKT i undervisningen kan man väcka elevernas intresse och på ett smidigt sätt fördjupa och begripliggöra också knepiga teman. Under projektveckan fick vi till exempel samtala via Skype med journalisten Yasmine Ryan. Ryan, som rapporterat om krisen för Al Jazeera och International Herald Tribune, satt hemma vid sitt skrivbord i Tunisien och vi ämneslärarstuderande i ett klassrum i

Academill i Vasa. På en dryg kvart hade vi fått svar på en hel drös med frågor om krisen i Egypten. Jag blev eld och lågor då jag insåg lärandepotentialen och mervärdet av virtuella expertbesök i realtid.

Vi är i allmänhet väldigt vana att kommunicera elektroniskt. Dock inte alltid i klassrummet. Genom att lyfta den moderna kommunikationstekniken också in i klassrummet öppnar vi för oändliga möjligheter att motivera till läsglädje. Vi kan till exempel bjuda in författare från hela världen och ge eleverna möjlighet att diskutera och ställa frågor. Vidare blir skolan genom de virtuella författarbesöken en scen där författare får en chans att möta världen. Jag tänker att författarbesöken motiverar till såväl den läsning som krävs inför besöket som framtida läsning. I författaren får eleverna nämligen också en läsande och skrivande förebild och mentor. Dessutom blir boken de läst inför besöket en gemensam erfarenhet och referensram som man kan återkomma till i flera olika sammanhang. Författarbesöken behöver alltså på inget sätt bli separata engångsföreteelser.

Ett lyckat författarbesök kräver naturligtvis att eleverna får förbereda sig ordentligt. Också här ser jag att IKT kan stöda undervisningen. Man kan t.ex. först ha ett eller flera chattmöten (på dator, Ipad eller telefon) med författaren, där eleverna får diskutera det lästa. Skriftligt, men i realtid. Via chatsamtalen får man också material för själva besöket. Att samtala med experter tror jag både motiverar och får eleverna att anstränga sig mer.

Utöver lärandepotentialerna och läsmotivationen är författarbesök som utnyttjar dagens teknik såklart billigare och mindre tidskrävande än författarbesök IRL. Författaren tvingas inte resa och också skolor på glesbygder ges lättare möjlighet att ordna författarträffar. Inom ramen för Läslustprojektet har Lukukeskus-Läscentrum våren 2014 ordnat ett pilotprojekt med virtuella författarbesök. Förutom förhoppningen att författarbesöken ska främja läsning, betonar man att de virtuella författarbesöken ska öka den regionala rättvisan.

En finlandssvensk författare som deltar i projektet är Kaj Korkea-Aho. Han har bland annat gjort en virtuell visit i Winellska skolan i Kyrkslätt, vilket man kan läsa mer om på skolans blogg (se länken i slutet av artikeln). Varför inte bjuda in Kaj Korkea-Aho för ett fördjupande samtal när man diskuterar t.ex.

modern finlandssvensk litteratur eller finlandssvensk kultur och identitet?

Virtuella författarbesök är ett sätt att med relativt små medel göra litteraturen intressant och meningsfull för eleverna. Detta på inget sätt för att jag menar att författarens syn på sitt verk är den enda av värde eller nödvändigtvis ens litteraturvetenskapligt intressant. Men att eleverna får höra om skrivprocessen och får gå på djupet med de teman som tas upp i boken tillsammans med en expert tror jag är ovärderligt. Likaså att de får se att man kan bli författare också till exempel trots läs- och skrivsvårigheter. Det är stimulerande att få träffa och prata med människan bakom orden, om så bara via en skärm. Författarbesök tror jag alltså att både fördjupar litteratursamtalen och ger eleverna livskunskap. Hoppas att vi kan göra virtuella författarbesök till vardag i modersmålsundervisningen.

Mer om författarbesök, såväl virtuella som vanliga:

<http://www.lukukeskus.fi/virtuella-forfattarupptradanden/>

<http://www.skolvarlden.se/artiklar/forfattarbesok-vacker-lasgladje>

<http://winellska.blogg.hbl.fi/2014/01/11/virtuellt-forfattarbesok-med-kaj-korkea-aho/>

